SZIVÁRVÁNY KISKÖNYVTÁR

ÁRA 1·20 Ft

Karinthy Frigyes

RÖHÖG AZ EGÉSZ OSZTÁLY

Az ördög bújt az osztályba. Reggel, mikor bejöttünk, új szemétládát találtunk. Szép, nagy szemétláda, politúros. Azonnal kiderült, hogy egész kényelmesen el lehet férni benne.

IFJÚSÁGI KÖNYVKIADÓ

A szemetet természetesen kiszedjük belőle, és szépen eltrancsírozzuk a tetején. Ehhez művészi ösztön kell. Körös-körül egyenlő távolságban kenyérbelek jönnek: közepére, mint valami dísztárgy, egy nagy darab szalonnahéj. Mindenki rendez valamit, régi vasakat, tollszárakat viszünk a szemétkiállitásra, amit belépődíj mellett mutogat a Deckner.

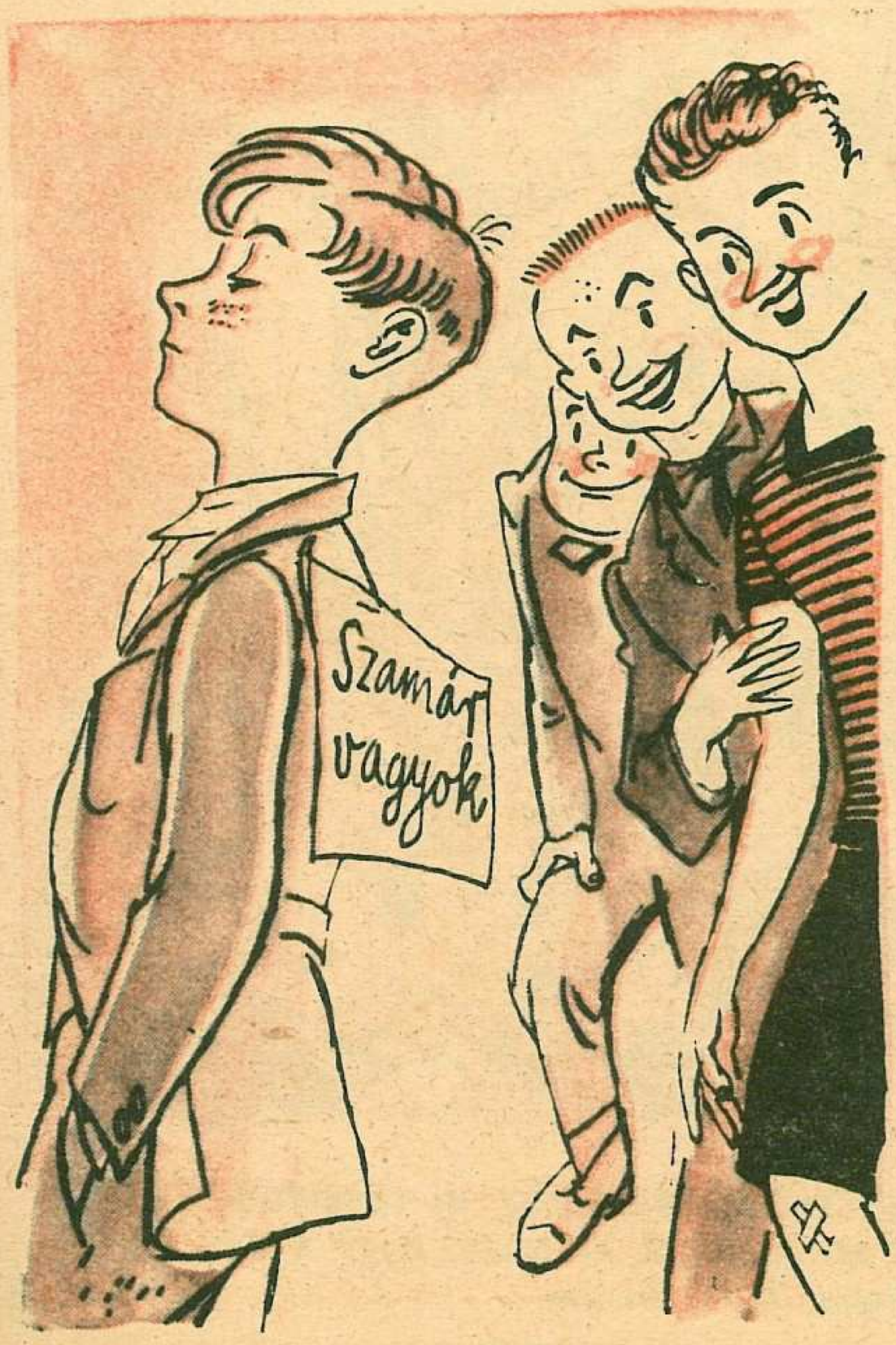

A második tízpercben váratlanul kitör a cédularagasztás. Először a Kelemen hátán jelenik meg egy rövid jelentés, mely tudtul adja, hogy az illető önmagát „szamár"-nak minősíti, s ezt minden külön értesítés helyett állandóan reklamírozni óhajtja.

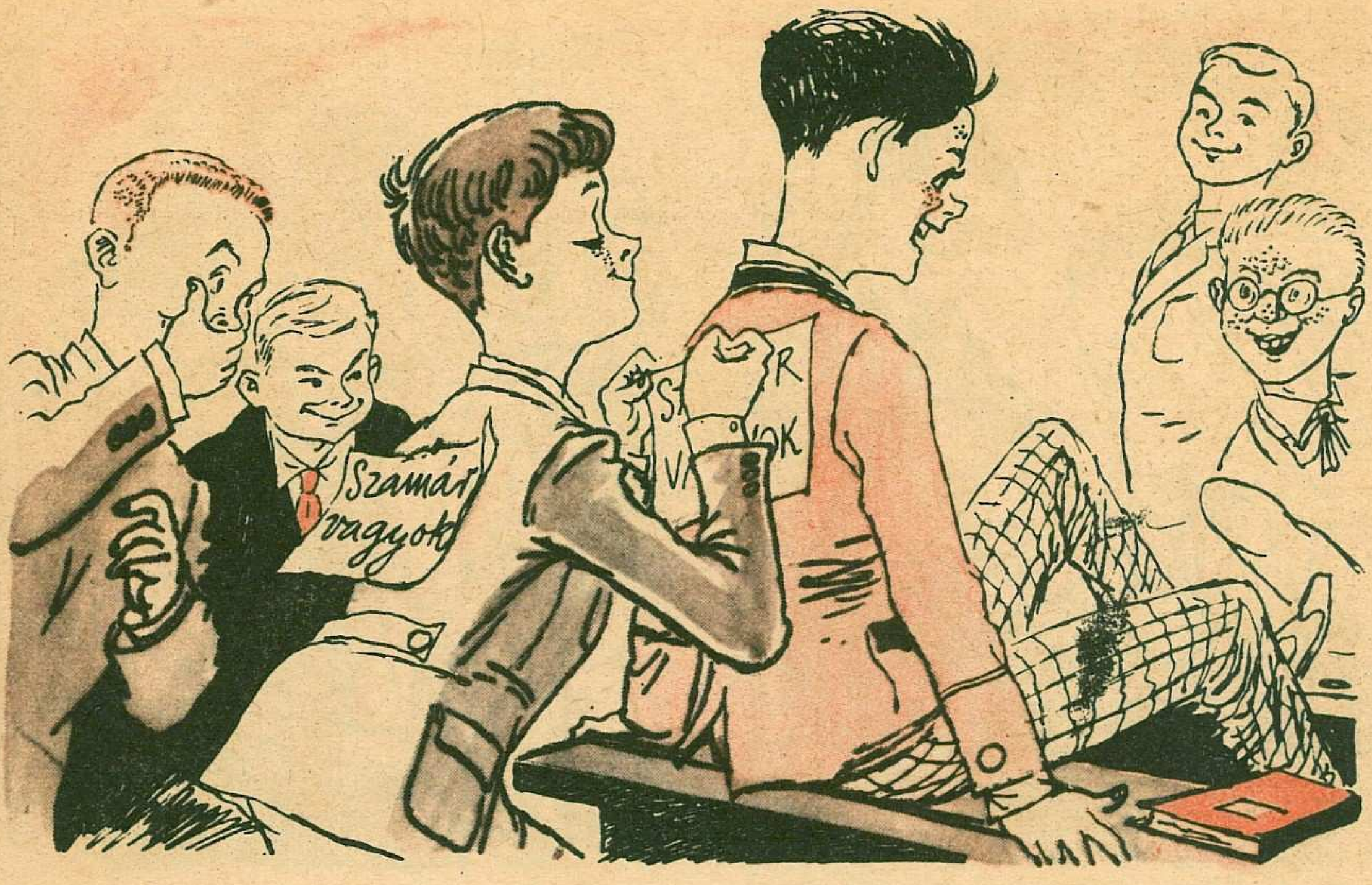

Kelemennek aztán bizalmasan megsúgja valaki, hogy elhatároztuk, cédulát ragasztunk Roboz hátára. Kelemen röhög magában és csakhamar feltűz egy hasonló cédulát Roboz hátára.

Roboz már öt perce röhög velünk együtt Kelemen cédulján. Kelemen már fuldoklik, hunyorog a szemével, a röhögés nő, dagad, egyre vidámabb lesz, orkánná fajul — de minél jobban röhögnek ők egymáson, mi annál jobban röhögünk őrajtuk.

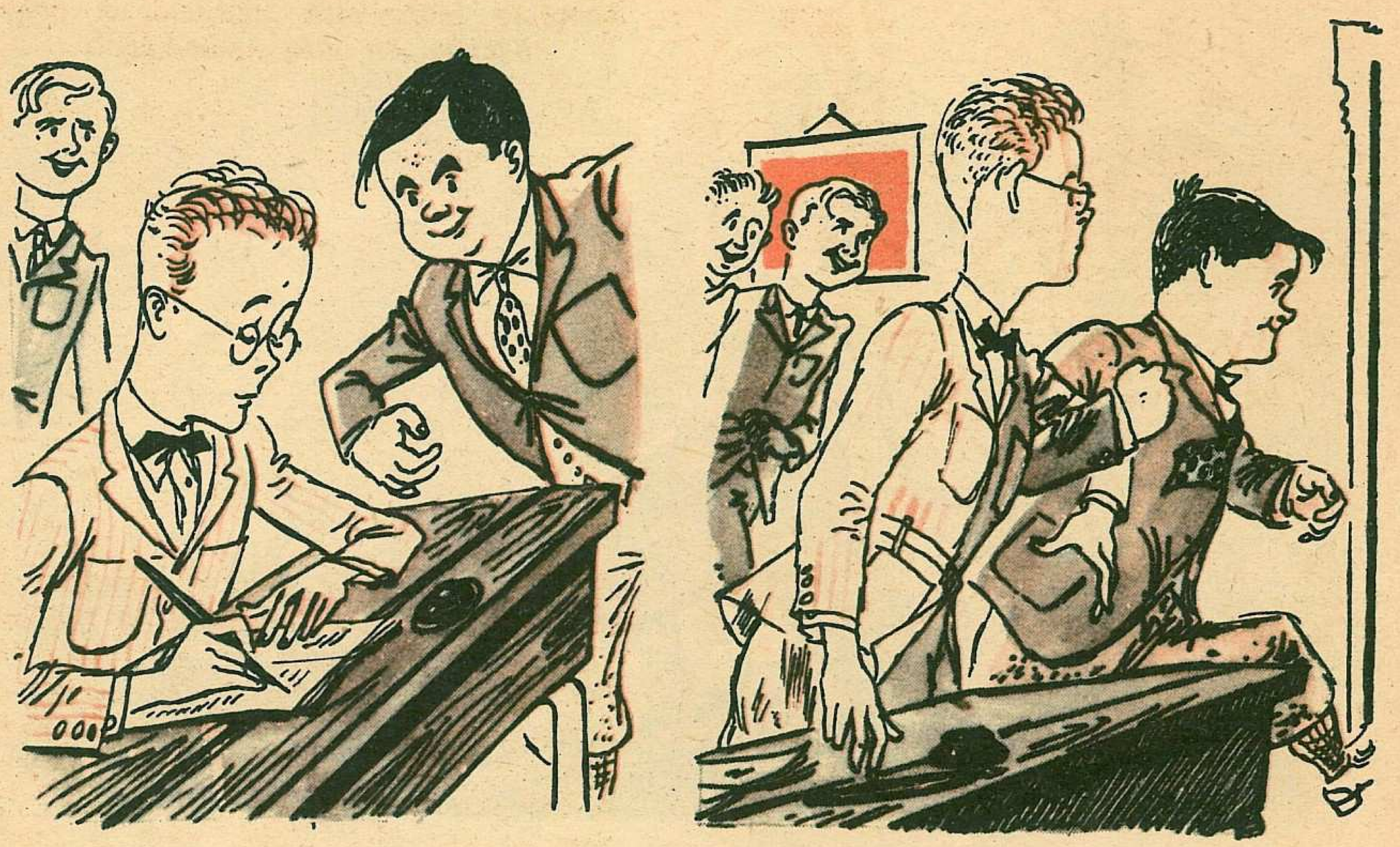

Aztán a következő dolgot találja ki valaki. Az ember odamegy például Auerhez, aki szorgalmasan ír valamit: lihegve nekiszalad, lázasan, örömtől feldúlt arccal — kapkodó hangon karonragadja. „Gyere, gyere, gyorsan...!" fuldokolja és viszi magával.

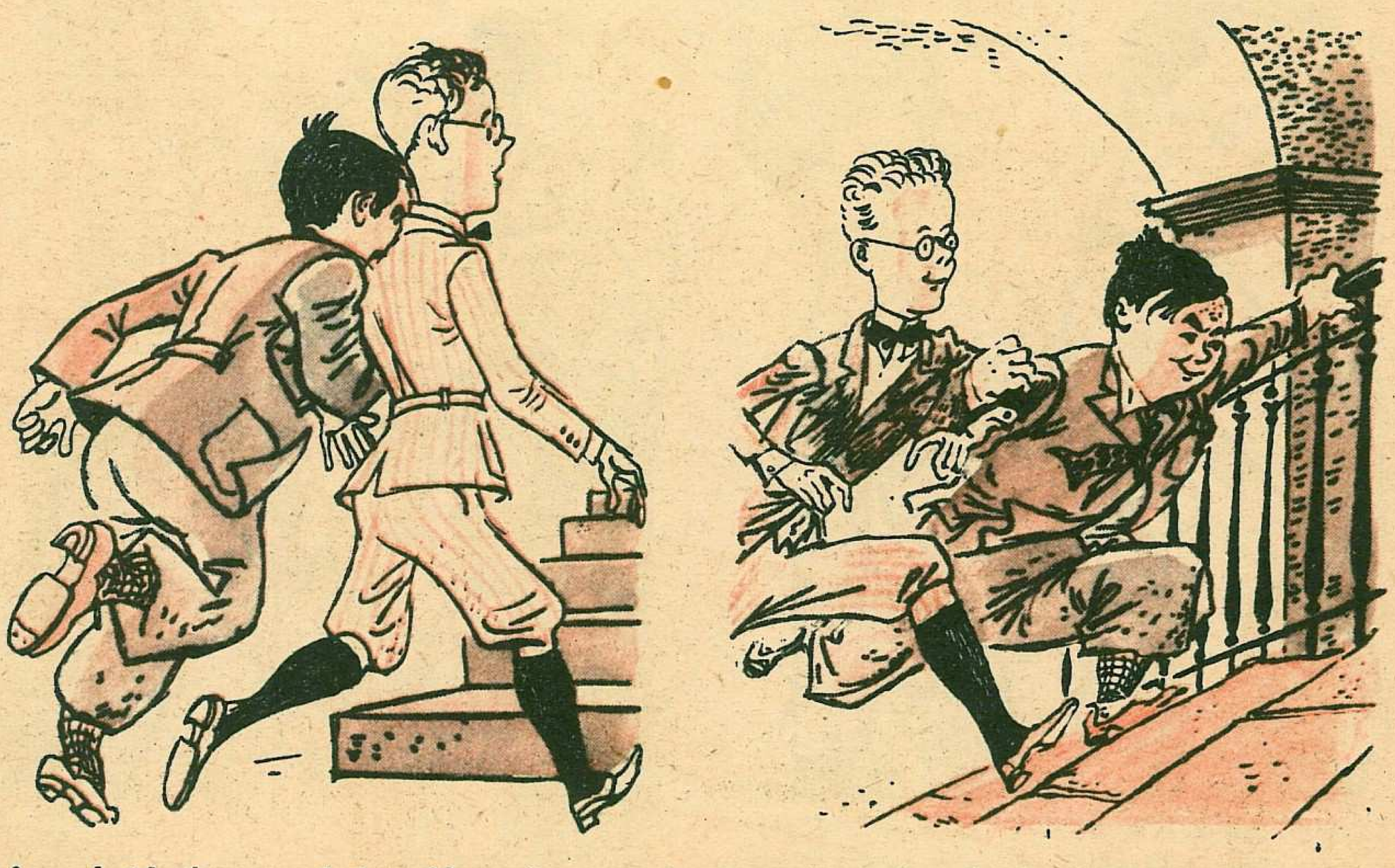

Auer kapkod, nem érti. „Na mi az, mi az, mi történt, hová?" kérdi izgatottan és ijedten szedi a lábát. A másik nem felel, lihegve cipeli, keresztülvonszolja a folyosón, felrohan vele a harmadik emeletre.

Auer agyán villámgyors iramban többféle lehetőség mozgóképe száguld. A nagybácsija jött meg Amerikából.

Az igazgató hívatja, mert konferencia volt és ott végre megállapodtak a tanárok, hogy ez az Auer egészen kivételes, érthetetlen zseni, amilyent egy században egyet szül csak a korszellem és ezért rögtön ki kell adni neki az érettségi bizonyítványt és ezer korona ösztöndíjat egy nagy beszéd kíséretében, amit a tanári szobában tart az igazgató.

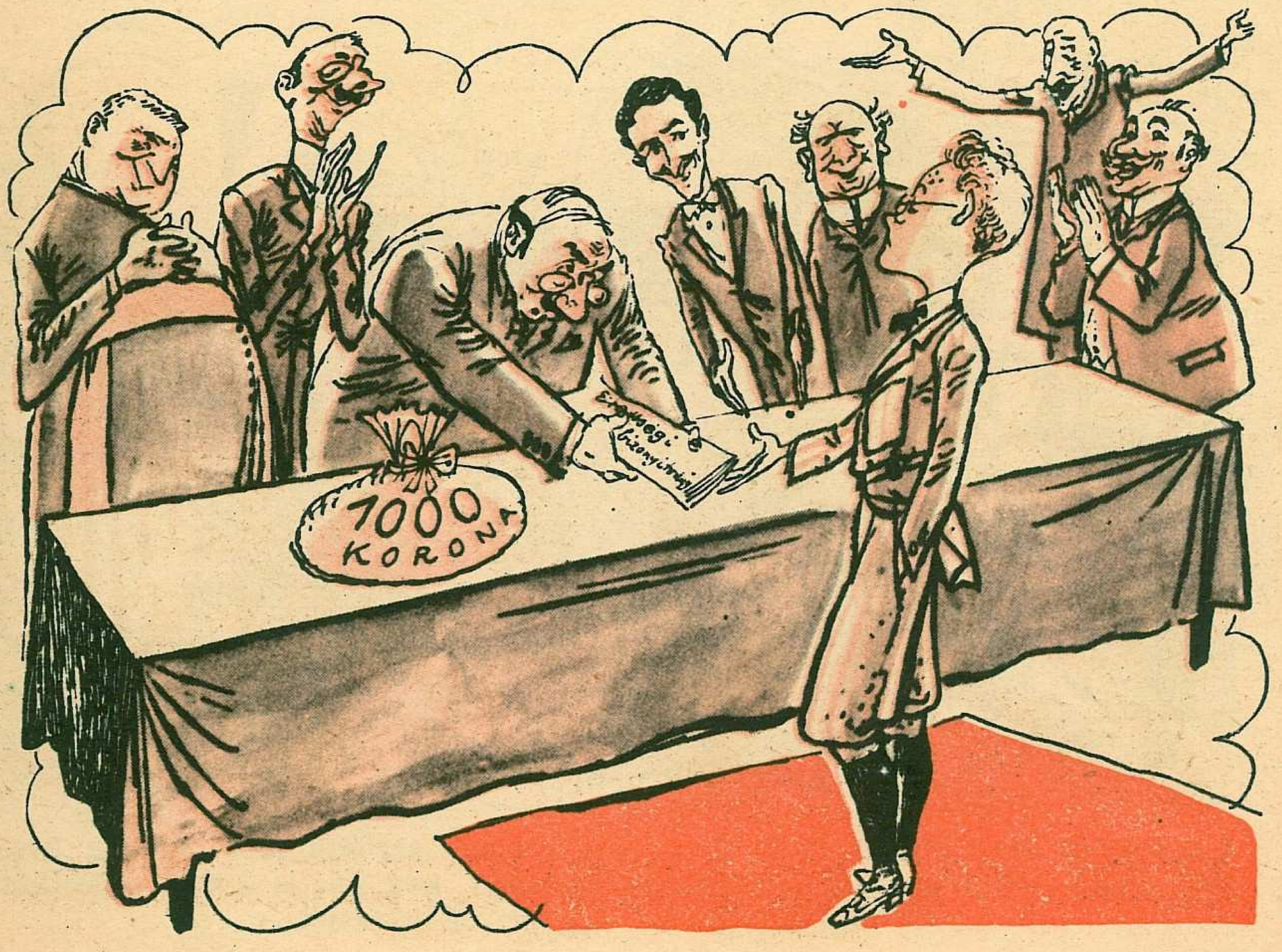

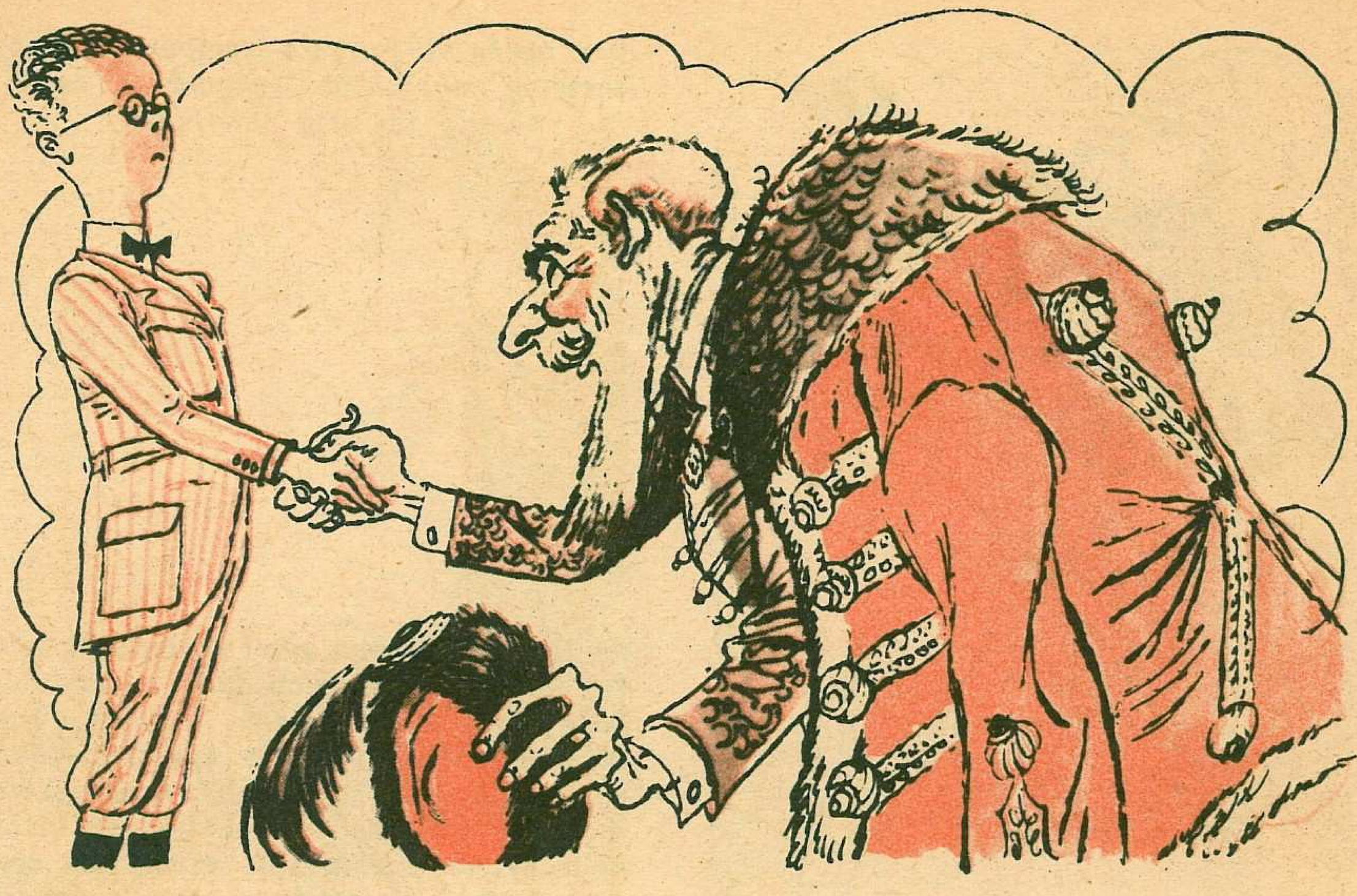

A kultuszminiszter hívatja, aki itt van a tanáriban, direkt miatta jött, mert valaki beküldte neki Auer legutóbbi magyar dolgozatát, amit könnyek között felolvastak az országházban és Auerrel most kezet akar fogni a kormány képviselője.

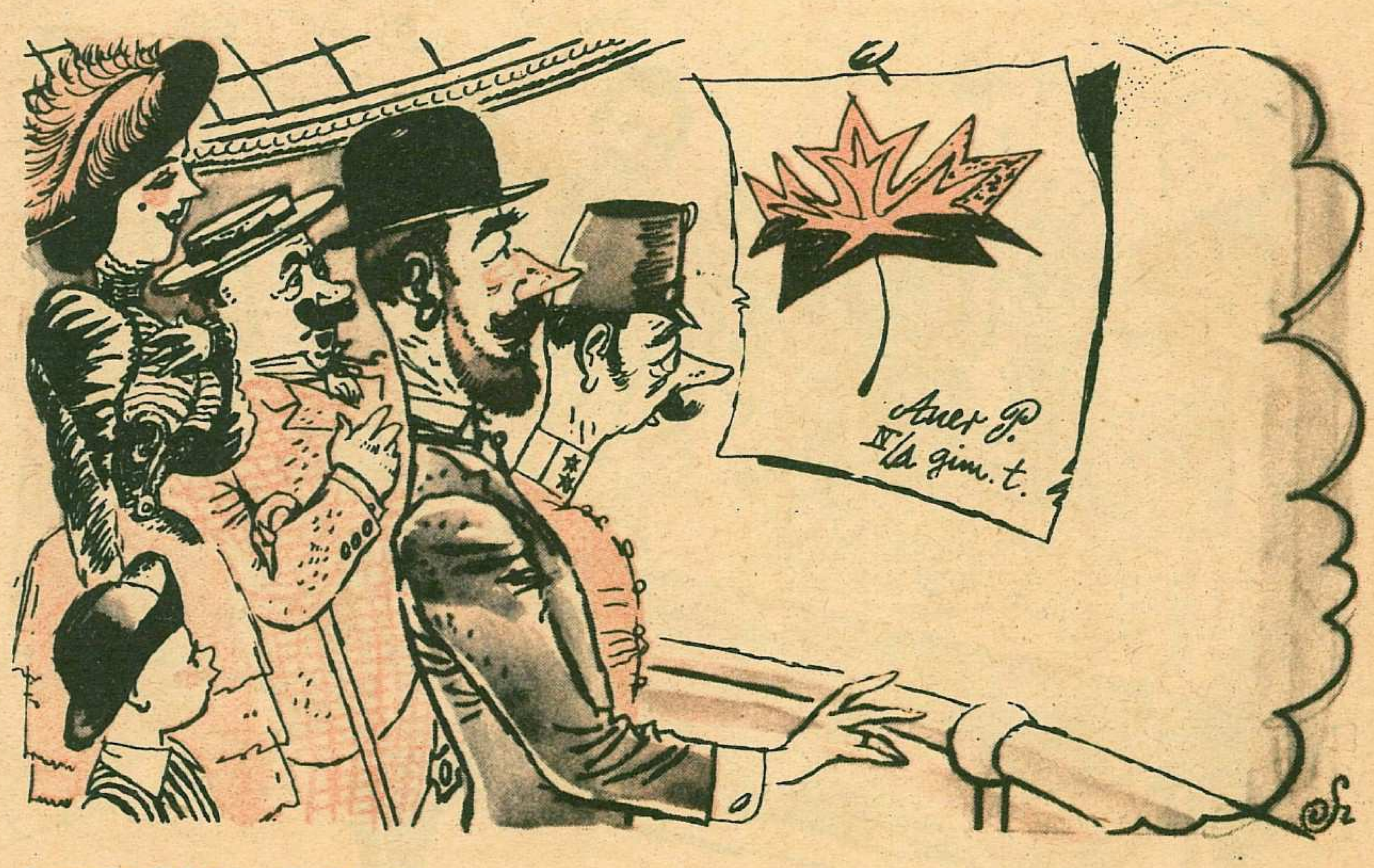

A szabadkézi-tanár hívatja, mert egy gazdag mecenás meglátta az ő „Stilizált levélalak" című szépiarajzát és harmincezer koronáért meg akarja venni a városligeti Feszty-körkép helyére, amit most elárvereztek.

Húszezerért is odaadom, gondolja még hirtelen Auer, amint lihegve felérnek a negyedik emeletre. Ott egyszerre a hírvivő, aki eddig egy szót se szólt, elereszti Auer karját és szép lassan megindul lefelé. Auer csodálkozva utánafordul

a lépcső alján már ott áll az egész osztály és röhög. Auer egy percig áll, marhák, mondja aztán dühösen és jön, szégyenszemre, lefelé,

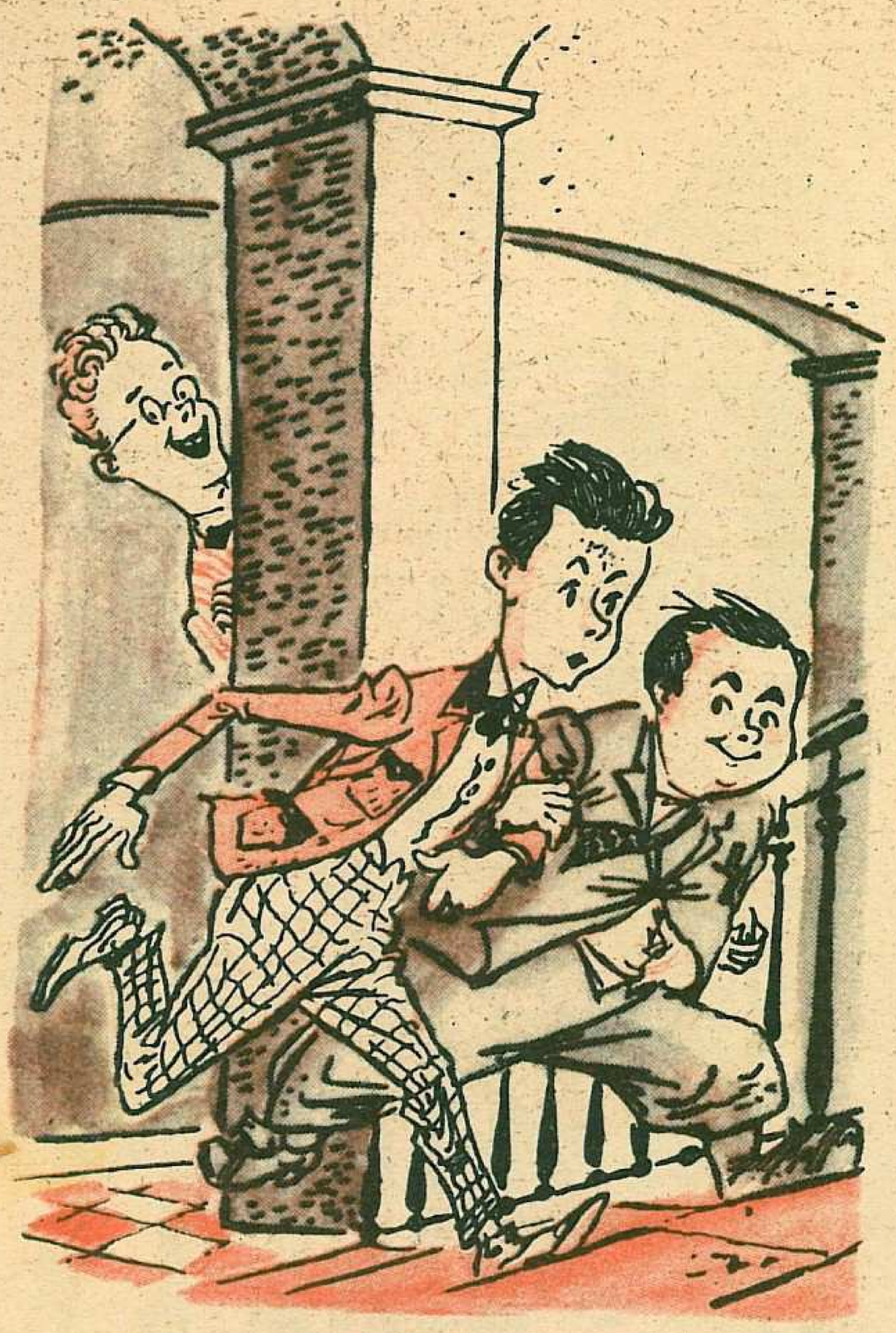

két perc múlva már ő röhög legjobban, mikor Robozzal csinálják végig ugyanazt.

Közben Wlach a táblára lerajzolta Kökörcsin tanár urat, alsónadrágban, de különben cilinderrel a fején, amint II. Józsefnek jelentést tesz az osztály magaviseletéről. II. József az orrát piszkálja és egy üveg Zacherlint nyújt át Kökörcsinnek, aki köszöni alássan és jót húz az üvegből.

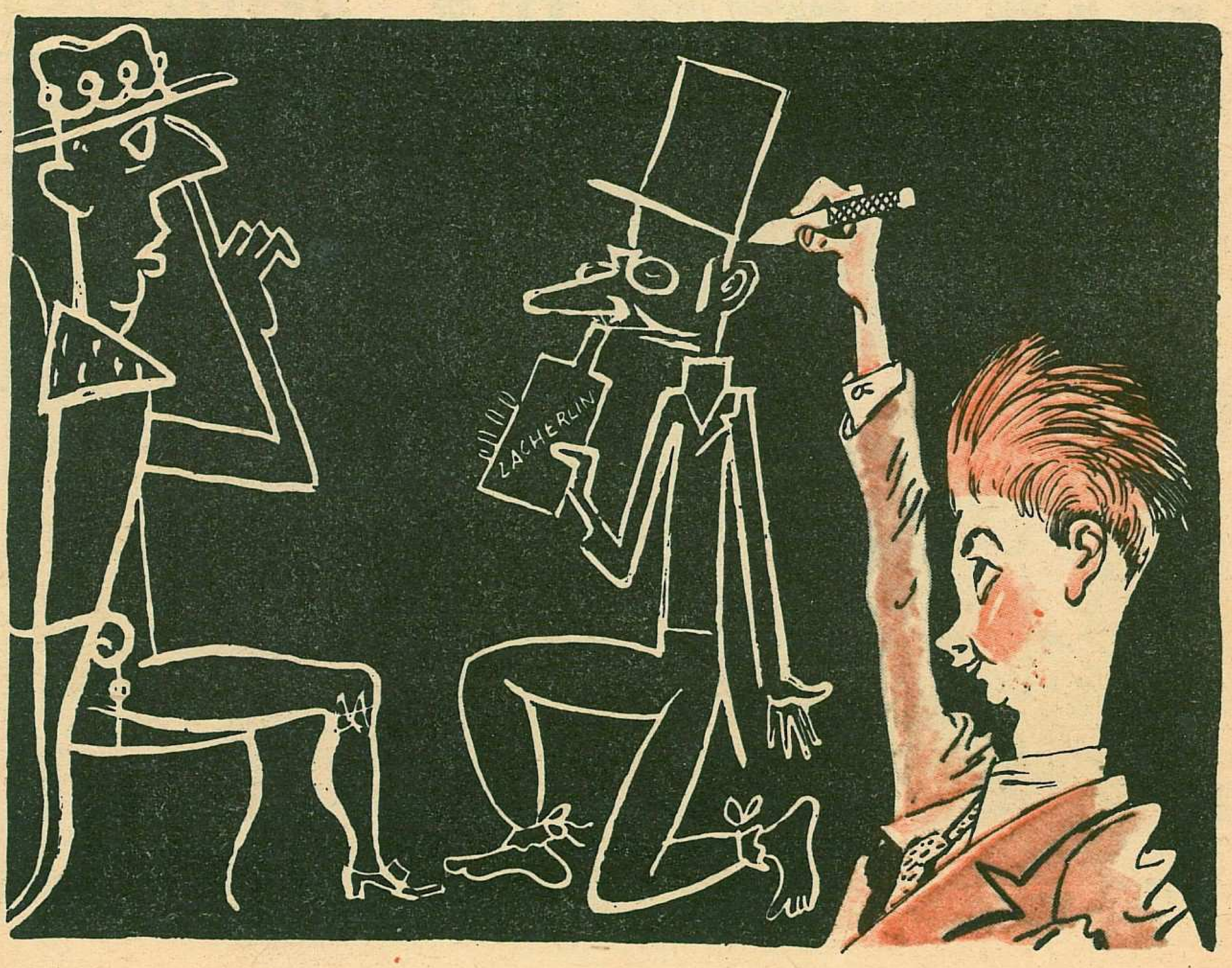

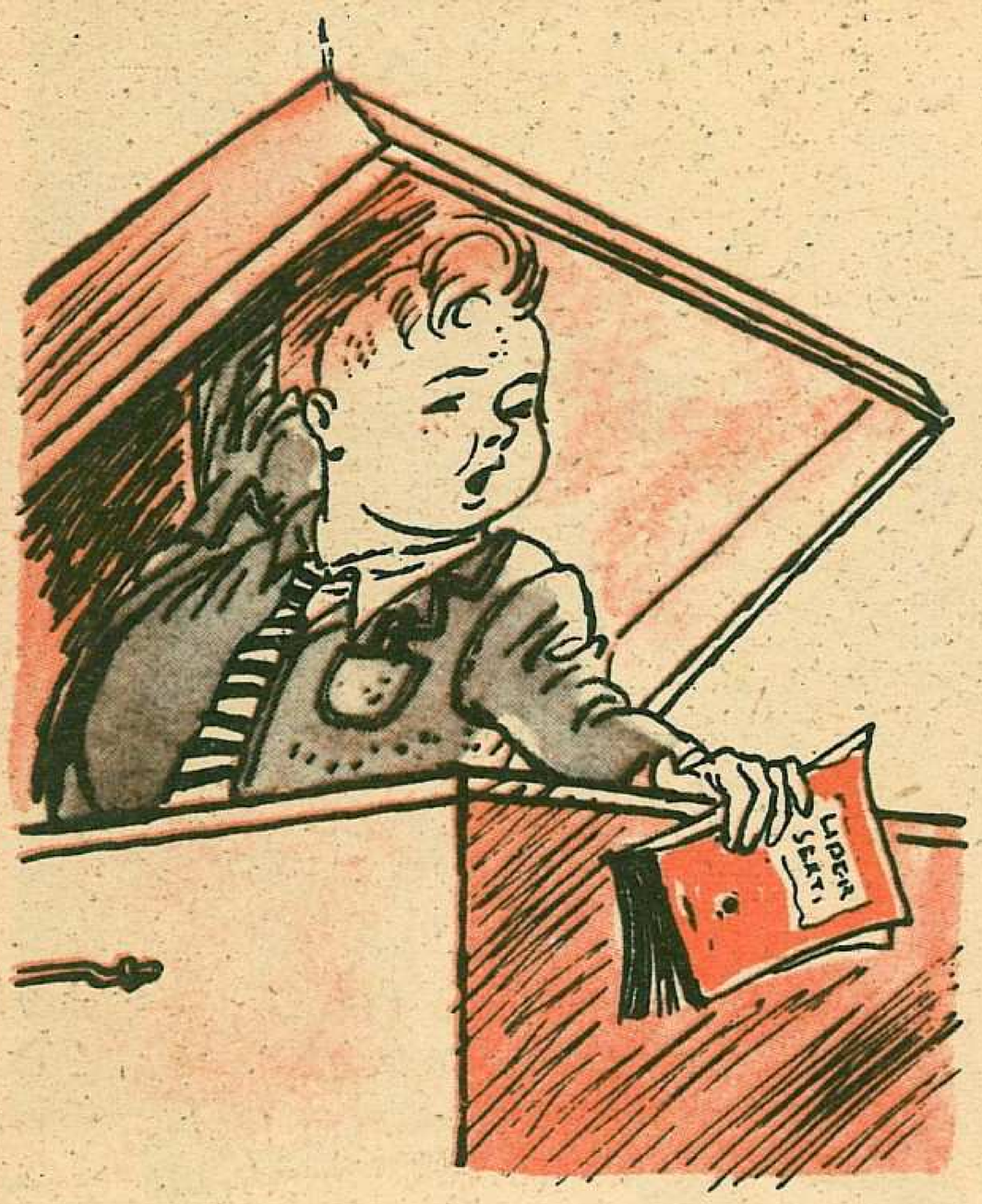

Zajcsek ordít, hogy őt nem hagyják tanulni, végre fogja magát, beül az új szemétládába, magára húzza a fedelét s orrhangon énekel. Wlach jelt ad, egyszerre mindenki elhallgat és feláll.

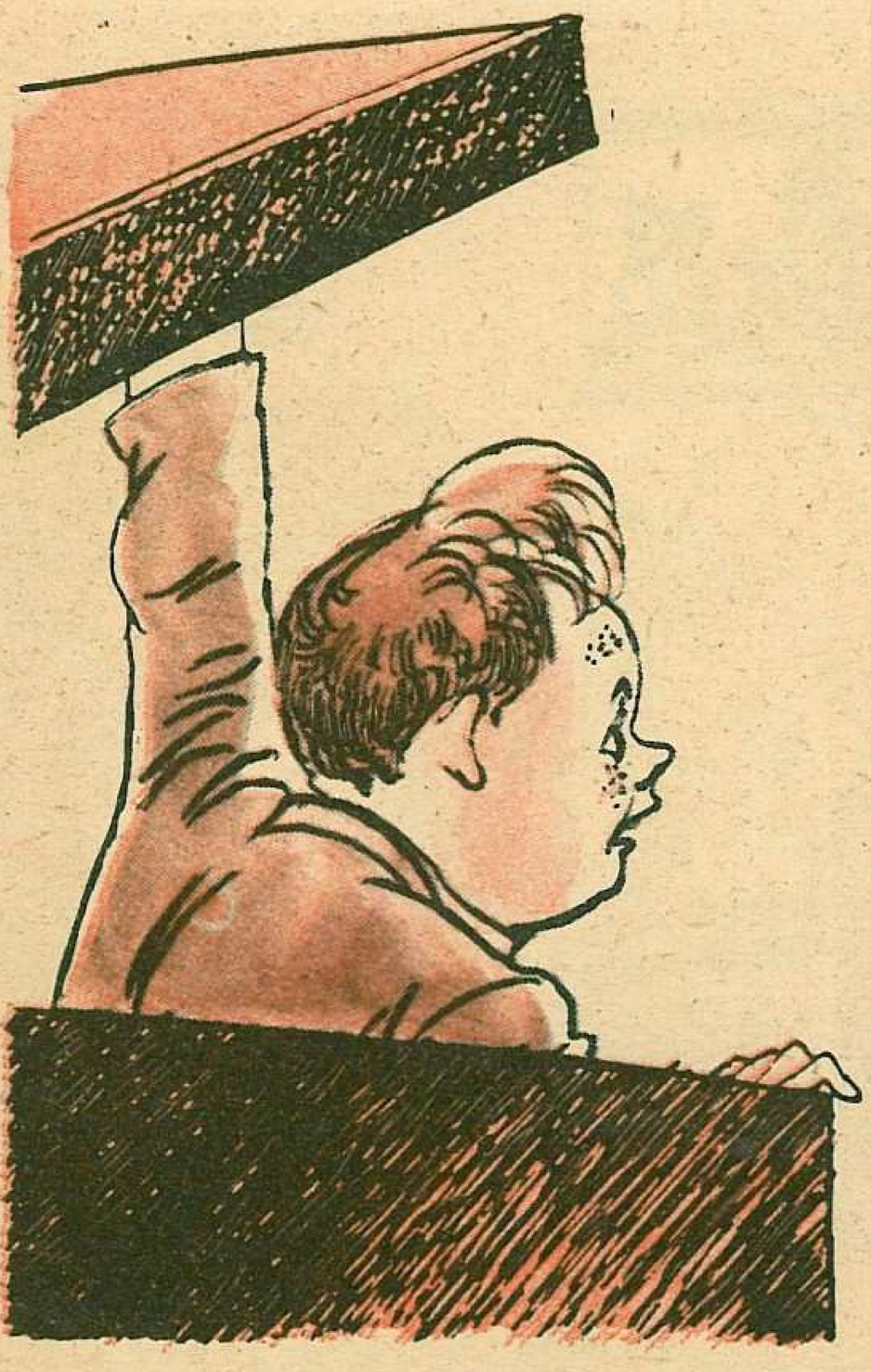

Zajcsek rémülten dugja ki a fejét, azt hiszi, a tanár jött be. Vad röhögés. Zajcsek megvetően kiköp a ládából és undorral magára húzza a fedelet.

Hanem most tényleg belép Kökörcsin. Halálos csend: egyszerre mindnyájunknak eszébe jut Zajcsek, aki a szemétládában ül. De Zajcsek másodszor már nem hagyja becsapni magát, nem mozdul.

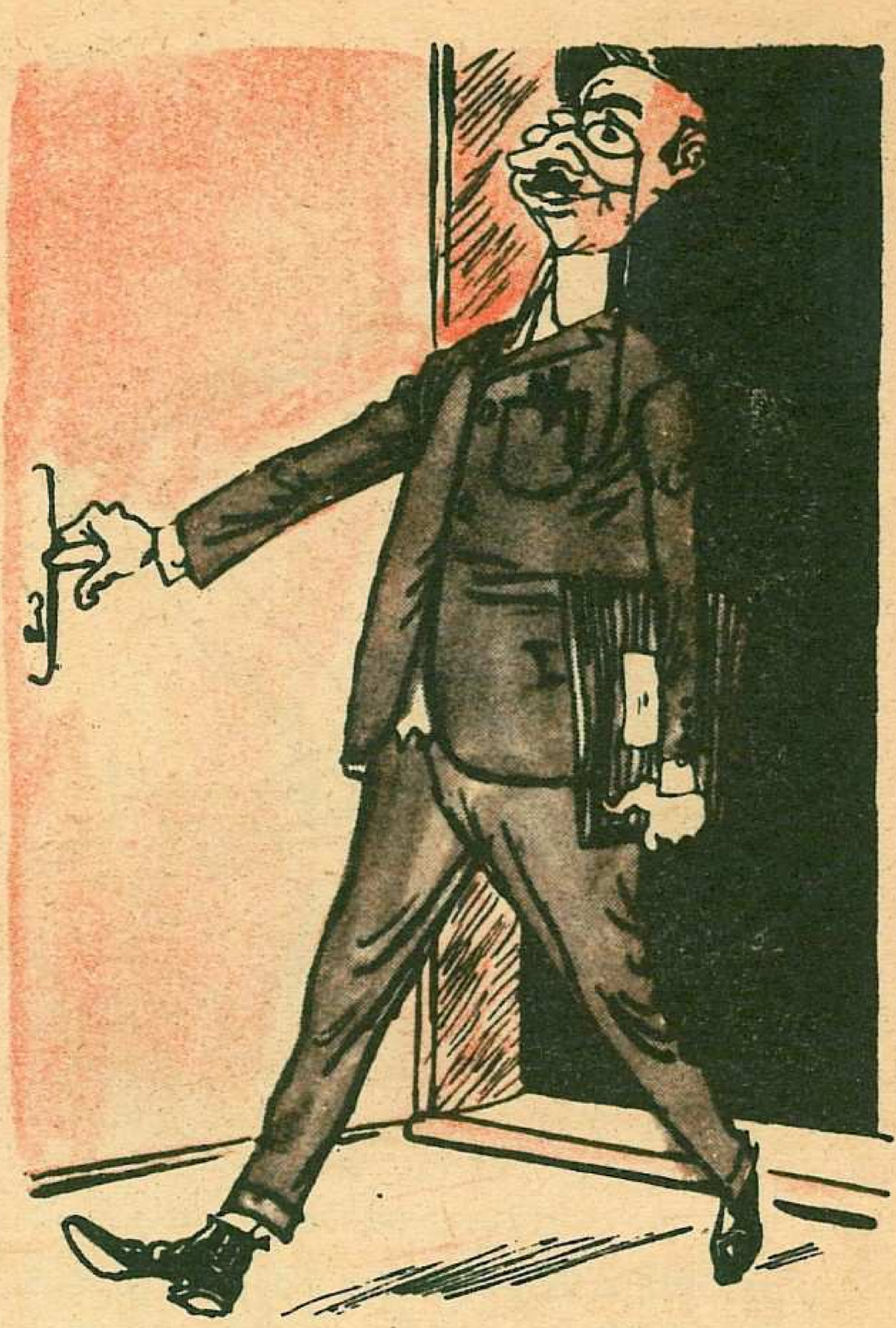

És most rettenetes óra következik. Az egész osztály egyetlen, hullámzó rekeszizom, amit képtelen erőfeszítéssel szorít le a halálos röhögés. A fojtott röhögés láza lüktet a vérvörös arcokon és a halántékok kidagadnak. Mindenki a pad fölé hajol. A csönd, melynek fenekén egy esetleges kipukkadás borzasztó réme vonaglik, ingerlően zúg a fülünkben,

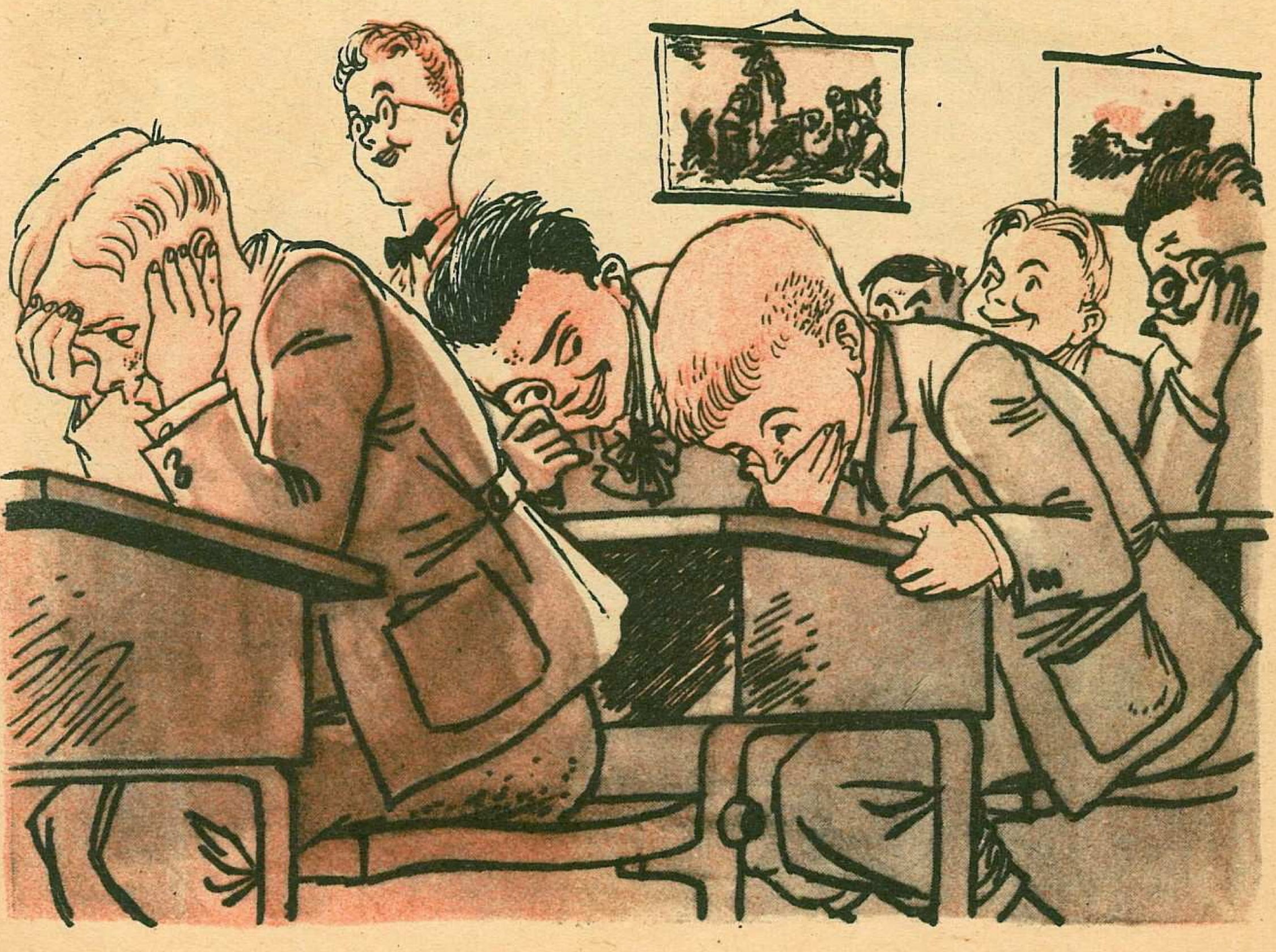

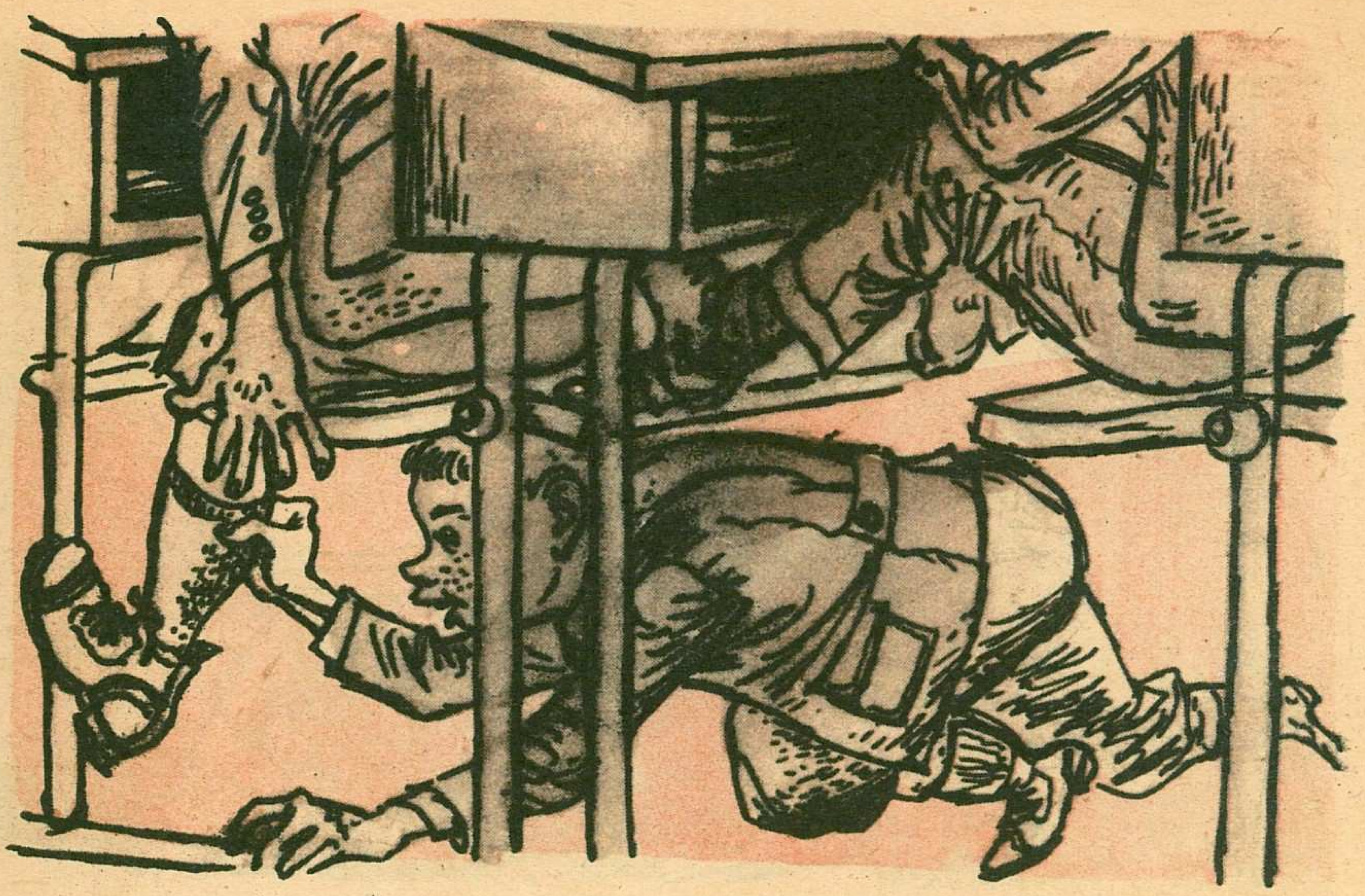

És vannak elszánt, vakmerő gazemberek az utolsó padokban, akik még feszítik a kritikus hangulatot. A kis Löbl lebújt a padok alá, négykézláb mászkál kényelmesen, körös-körül mászta az osztályt és egyenként megfogta a lábunkat.

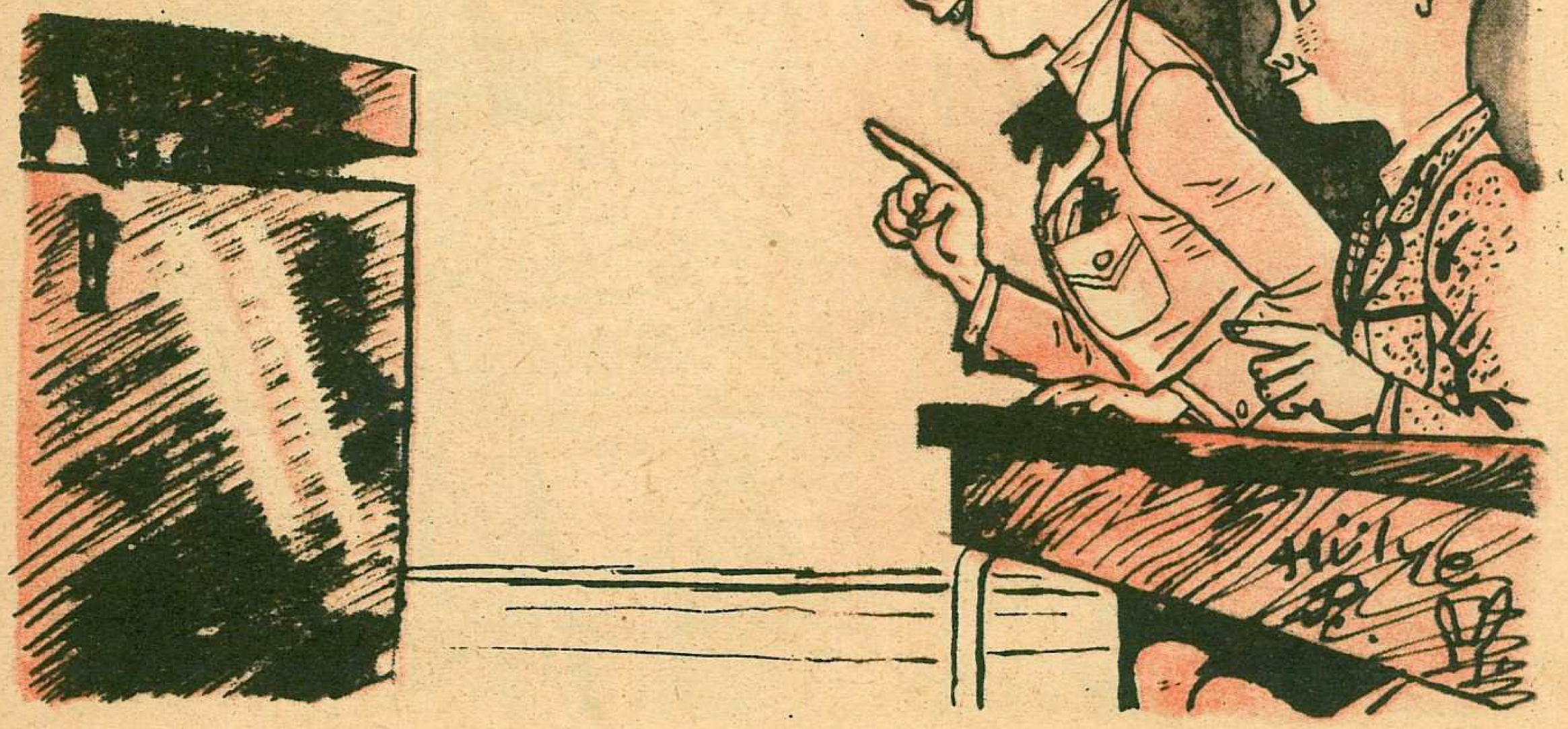

A szemétláda gyanúsan mozog.

Kökörcsin emelt hangon fejtegeti II. József érdemeit; hátulról meglöknek, egy hang súg rekedten a fülembe: „vigyázz, jön a pad alatt Löbl, már a negyedik pad alatt van!" Mindenki felhúzza a lábát a padra;

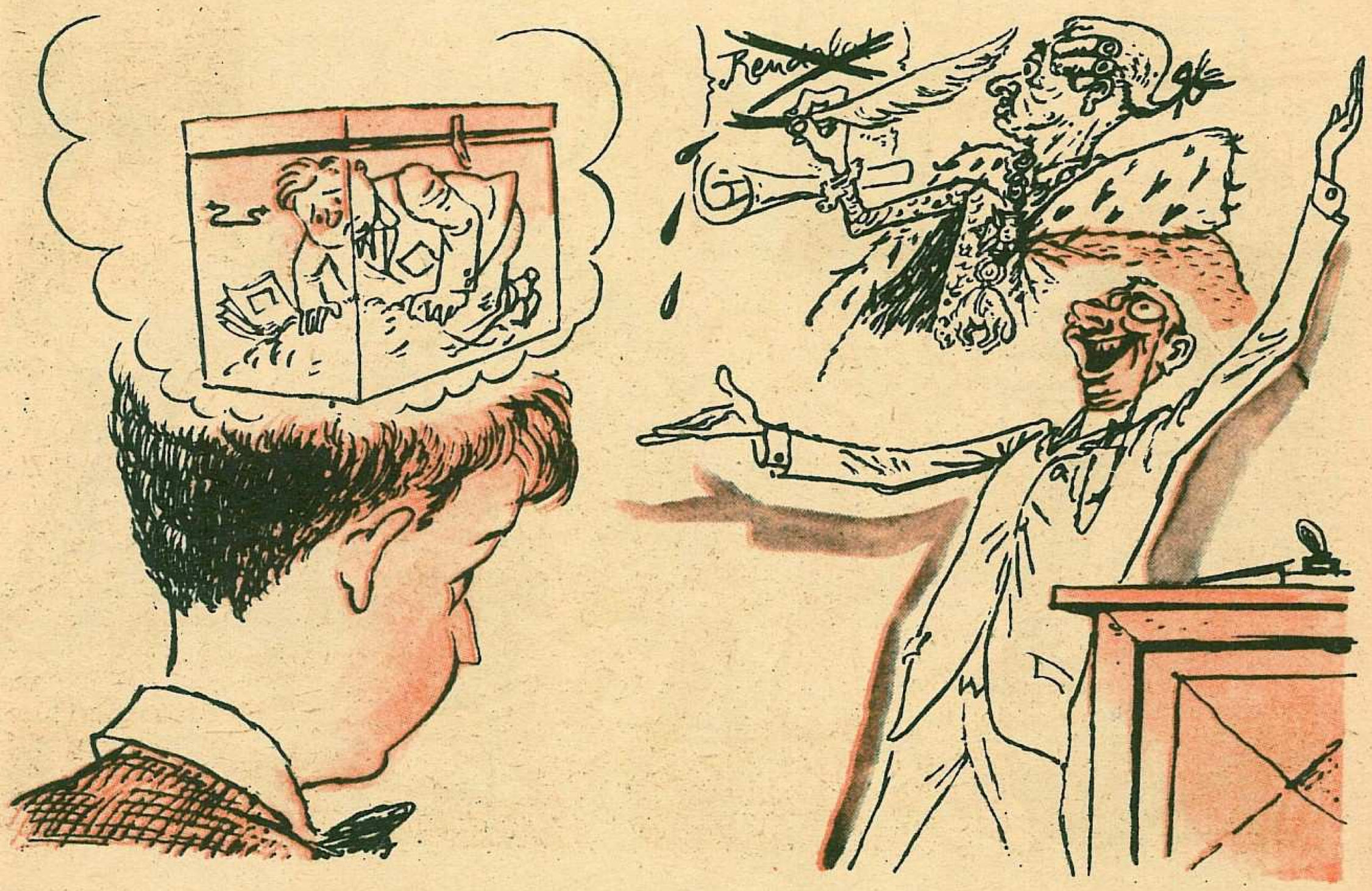

a szájunk reszket a röhögéstől, kétségbeesetten próbálok figyelni, hogy másra tereljem fantáziámat. Kökörcsin lelkesen magyarázza, milyen szép dolog volt II. Józseftől,

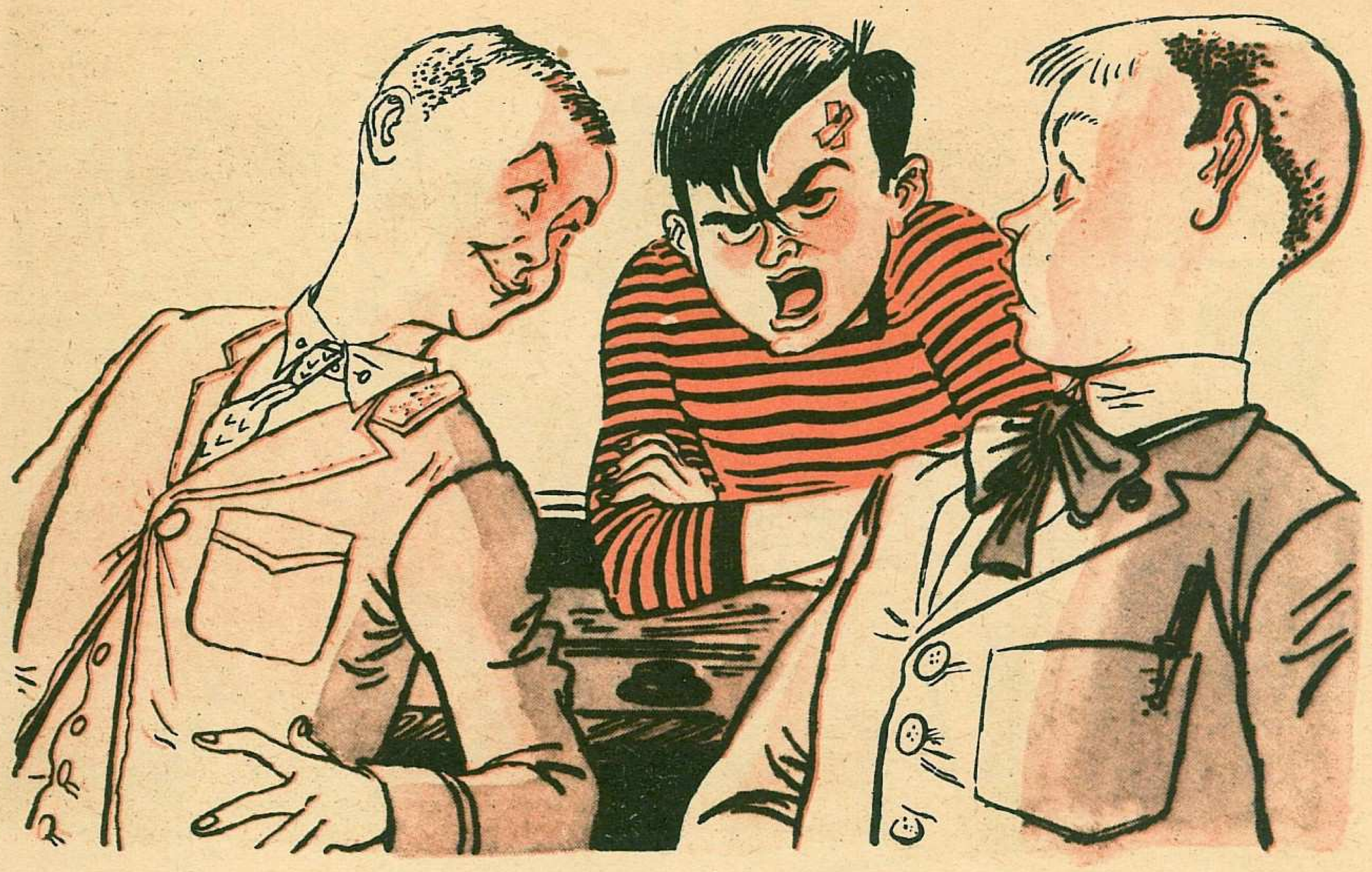

hogy egy tollvonással visszavonta az összes rendeleteit. Az anyja második Jóska!! — mondja Eglmayer az utolsó padban, hihetetlenül mély gyomorhangon.

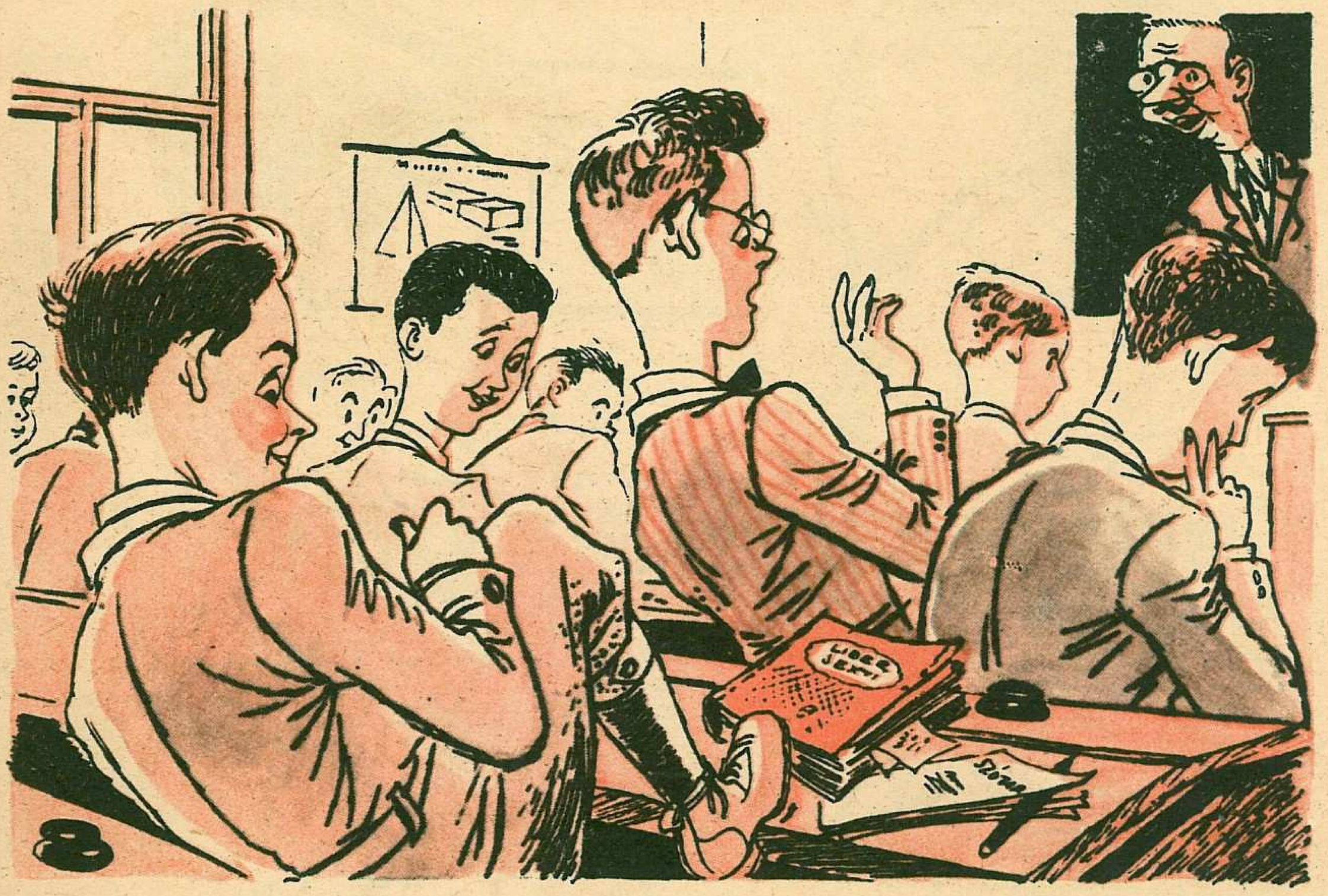

Auer élesen felszisszen: — Löbl most ért oddig és belecsípett.

Nézd, mondja valaki mellettem, Kökörcsin egyik lába rövidebb lett, mint a másik.

A szemem majd kiugrik. Most... most vége... még egy pillanat... és robban...

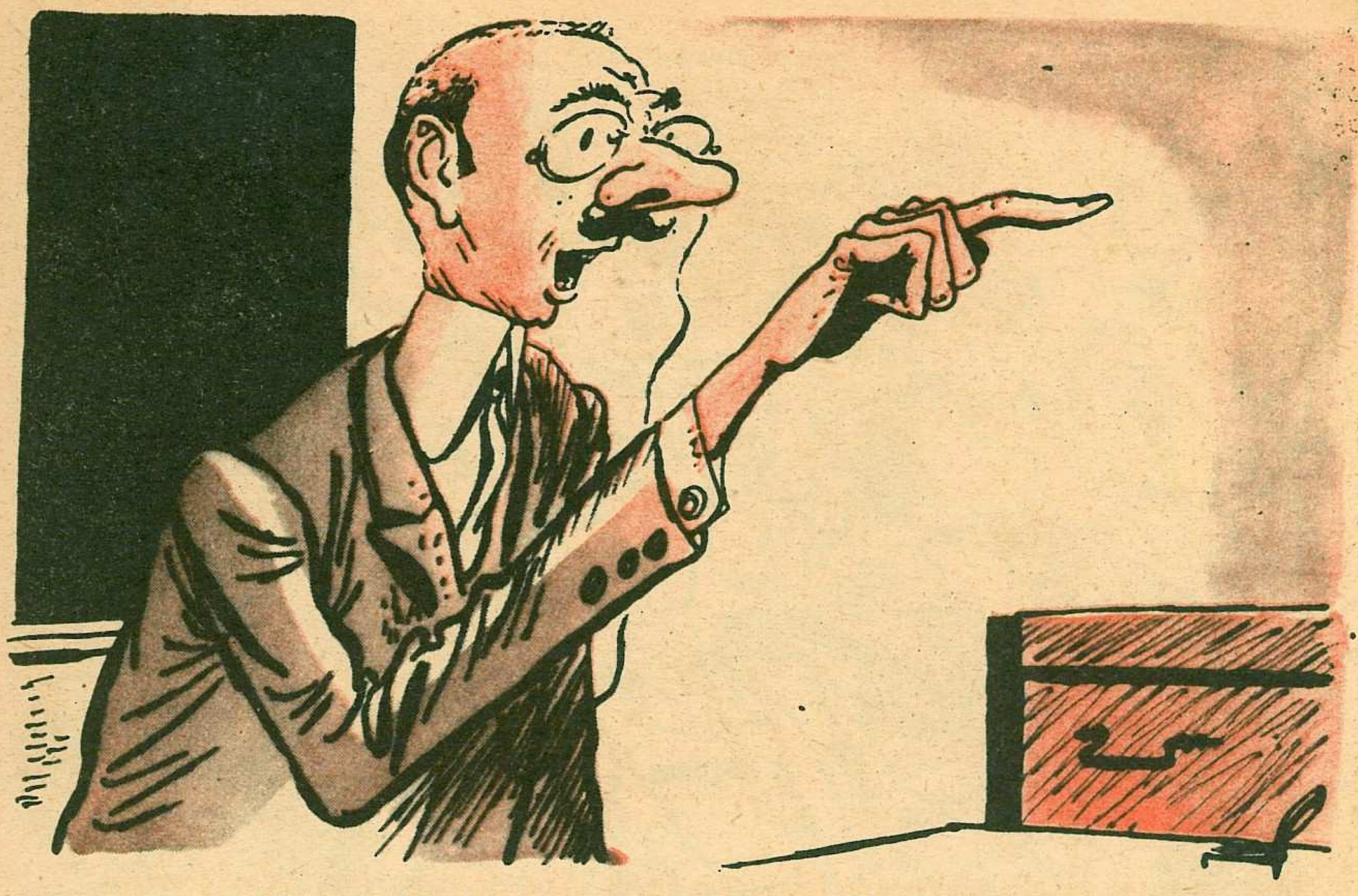

Ebben a percben a tanár a következő viccet csinálja:
— Auer — mit mozgolódik maga, mint egy sajtkukac?

Soha még bohózatírónak olyan hatása nem volt közönségére. Mint gátját áttépő áradat: harsan fel a röhögés. Percekig röhögünk, felszabadulva, hörögve.

A tanár csodálkozva néz és elnézően mosolyog — magában megállapítja, hogy milyen frappáns és ellenállhatatlan humora van neki.

Rajzolta: SZŰR-SZABÓ JÓZSEF

SZ. 12. A kiadásért felel az Ifjúsági Könyvkiadó igazgatója Budapest 1956.
Szerkeszti: Gelléri A. Fel. szerk.: Janikovszky Béláné. Képszerkesztő: Bedő I. Műszaki vezető: Gortvai T.
50 000 példány. 1 (A/5) ív, MNOSZ 5601—54. Budapesti Szikra Nyomda. F. v.: Lengyel Lajos igazgató